

Pestprotocol Terra VO Emmen

Emmen, september 2023

Inhoud pestprotocol

Inleiding

Wat is pesten?

Regels omtrent het pesten op school

Procedure leerlingenbureau

Bijlages

Inleiding

Dit is het pestprotocol van Terra Emmen. Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Wij zien dit probleem onder ogen en willen dit serieus aanpakken. Wij achten het ten zeerste van belang dat leerlingen die bij ons naar school gaan, optimaal kunnen presteren binnen een veilige leeromgeving. Wij beschrijven in dit protocol hoe wij pesten preventief willen voorkomen. Daarnaast staan in dit document richtlijnen bij geconstateerd pestgedrag. Dit document is erop gericht om ouders, schoolpersoneel en de leerling op de hoogte te brengen, van alles wat de school wil doen om een zo veilig mogelijke leeromgeving te creëren.

Wat is pesten?

We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend. Als pesten zich voordoet, moeten docenten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen en rapporteren. Er wordt bij de mentor gerapporteerd en afhankelijk van de aard bij de anti-pestcoördinator van het Terra.

Verskil tussen pesten en plagen

Het verschil tussen plagen en pesten wordt hieronder beschreven.

Plagen:	Pesten:
Niet systematisch, van korte duur	Systematisch, lang lopend
Machtsevenwicht is gelijk	Machtsevenwicht is ongelijk
Voor jezelf opkomen	Niet meer voor jezelf kunnen opkomen
Geen nadelige gevolgen	Nadelige gevolgen
Onschuldig	Gebeurd berekenend

Signalen van pesten:

- Leerlingen krijgen vaak een bijnaam
- Er worden zogenaamde leuke opmerkingen over een klasgenoot geplaatst
- Briefjes doorgeven
- Beledigen, uitschelden
- Opmerkingen over uiterlijk, ouders, maatschappelijke situatie, ziekte
- Isoleren en negeren
- Buiten school opwachten, intimideren
- Fysiek geweld, dreigementen
- Afpakken en vernielen bezittingen
- Pesten via Sociale Media

Hoe gaan wij op het Terra vmbo Groen met pesten om?

- Een effectieve manier om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het bespreken van de regels met de leerlingen. Dit is meestal de taak van de mentor.
- Aan het begin van het schooljaar wordt in de mentor lessen extra aandacht besteed aan het pestprotocol. Er is met name aandacht voor wat plagen inhoud en dat plagen over kan gaan in pesten.
- Afname van de Saqi. Deze geeft een goed beeld van of een leerling zich veilig dan wel geaccepteerd voelt op school.
- Tijdens het mentoruur besteedt de mentor tijd aan pesten.
- SOVA training in klas 1. De mentor kan een leerling hiervoor aanmelden.
- De mentor laat de klasafspraken ondertekenen **(Zie bijlage 3)**.
- Ouderavonden waarbij ook ouders worden betrokken bij de pestproblematiek op school. Met name als het gaat om cyberpesten. Ouders hebben hier zeker een controlerende rol in gezien het feit dat deze vorm van pesten niet op school plaats vindt maar juist vanuit huis. De gevolgen van cyberpesten zijn op school des te heviger omdat cyberpesten laagdrempelig is. Leerlingen voelen weinig barrière om zich te uiten naar medeleerlingen.

Regels omtrent het pesten op school

Wat doet het Terra als er gesignaleerd wordt (door gepeste leerling zelf, ouders, andere leerling of leerkracht) dat een leerling wordt gepest?

- De mentor gaat eerst in gesprek met de gepeste leerling **(Zie bijlage 1)**.
- Daarna brengt de mentor alle leerlingen bij elkaar voor een verheldering gesprek en probeert samen met hen de pesterijen op te lossen. Er wordt na het gesprek een afspraak gemaakt voor een evaluatiegesprek.
- Bij herhaaldelijk pestgedrag neemt de mentor duidelijk stelling en houdt een confronterend gesprek met de leerling die pest. In het gesprek zal de mentor duidelijk maken waarom het gedrag ontoelaatbaar is. **(Zie bijlage 2)**
- Bij aanhoudend pestgedrag worden de ouders van de pester en de gepeste op de hoogte gebracht van het pestgedrag. Ouders en mentor proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing van het probleem.
- Na herhaaldelijk ongewenst gedrag schakelt de mentor de anti-pest coördinator in waarna contact volgt met de leerling(en) die pesten en met de leerlingen die worden gepest. Mocht het niet beter worden blijven sancties niet uit. **(Zie aanmeldformulier)**
- Mocht het na verloop van tijd nog niet beter worden ligt de anti-pest coördinator de afdelingsdirecteur in, waarna nogmaals contact volgt met de ouders van de pester.
- De mentor blijft de gepeste leerling ondersteunen indien nodig met hulp van bep. instanties / externe deskundigen.

- De Afdelingsdirecteur gaat na aanhoudend pestgedrag deskundige hulp inschakelen zoals het Zorgteam, ZAT, de Schoolarts, SMW.
- Eventuele verwijzing kan het gevolg zijn.

Stappenplan in het kort:

Stap 1. Verhelderingsgesprek door de mentor.

Stap 2. Confronterend gesprek door de mentor.

Stap 3. Gesprek met ouders van de pester en de gepeste (mentor).

Stap 4. Anti-pestcoördinator gaat in gesprek met de betrokkenen.

Stap 5. Geen verbetering – interne schorsing met eventueel vervolg (anti-pestcoördinator/afdelingsdirecteur).

Stap 6. Geen verbetering – externe schorsing (afdelingsdirecteur)

Waar kan de gepeste leerling op rekenen?

- De leerling kan rekenen op hulp van de leerkracht en mentor gericht op weerbaarheid en zelfvertrouwen.
- We tonen medeleven en luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
- We gaan na hoe een leerling zelf reageert. Wat doet hij of zij na het pesten.
- We laten de leerling inzien dat je soms ook op een andere manier kunt reageren.
- We gaan na welke oplossing de leerling zelf wil.
- We benadrukken de sterke kanten van de leerling.
- We stimuleren dat een leerling zich anders / beter (indien noodzakelijk) opstelt.
- We praten met de ouders van beide partijen (zie stappenplan).
- We plaatsen de leerling niet in een uitzonderingspositie.
- We schakelen indien nodig interne zorg/ leerlingbegeleiding/ externe hulpverlening in.

Waar kan de pester op rekenen?

- We praten met de pester en zoeken daarbij naar de reden van het pesten.
- We laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is op de gepeste leerling.
- We laten inzien welke positieve kanten de gepeste leerling heeft.
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders hulp in zoals: SOVA training, Jeugdzorg, GGD, SMW etc.
- We laten excuses aanbieden.
- We spreken duidelijke sancties af bij herhaaldelijk pestgedrag.

Ouders van de gepeste leerling:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Houdt de communicatie met uw kind open.
- Pesten kunt u het beste met de mentor bespreken.
- Steun uw kind dat er een einde aan het pesten komt.
- Stimuleer uw kind om naar de mentor toe te gaan.

Ouders van de pester:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.
- Raak niet in paniek; elk kind loopt kans om pester te worden.

Ouders van alle leerlingen:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Houd rekening met de gevoelens van beide ouders.
- Stimuleer u kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem het goede.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen opkomen.
- Leer uw kind voor zichzelf opkomen..

Leerlingen in de klas:

- We proberen het probleem bespreekbaar te maken.
- We stimuleren dat leerlingen hun eigen standpunt innemen en eventueel partij kiezen voor de gepeste leerling.
- We bespreken met de leerlingen dat meedoen met de pester, meestal leidt tot een verergering van het probleem.
- We laten inzien wat het effect kan zijn voor de gepeste.
- We laten inzien wat voor positieve kanten de gepeste heeft.

Procedure leerlingenbureau

Hieronder wordt de procedure omtrent het leerlingenbureau omschreven. Dit in verband met eventueel pestgedrag in de klas.

Wat is het leerlingenbureau?

Het leerlingenbureau is een Time-out ruimte. Leerlingen die op basis van afwijkend gedrag de les niet meer kunnen volgen, kunnen met een 'gele kaart' naar dit kantoor verwezen worden. Deze ruimte wordt dagelijks bemand door de verzuimcoördinator. Deze draagt zorg voor de rust en zorgt dat dat leerling die verwijderd is, aan het werk gaat met het, door de lesgevende leerkracht, opgegeven werk.

Invullen van de gele kaart:

De lesgevende docent:

- Docent beschrijft het werk wat de leerling moet doen op de gele kaart
- Docent geeft de reden van wegsturen aan
- Docent geeft aan wanneer de leerling zich weer moet melden. **(Dit is tevens een controle of de leerling wel op het leerlingebureau is**

geweest). De docent gaat dan in gesprek met de leerling. Je moet samen verder. Ook de straf wordt door de docent bepaald. Het is niet de bedoeling dat de leerling bij de conciërge of verzuimcoördinator nakomt.

- Docent belt naar huis.
- Docent voer de gegevens in binnen Magister (logboek). Reden van verwijdering.

Verzuimcoördinator:

- Verzuimcoördinator controleert de gele kaart.
- Verzuimcoördinator laat achterkant door de leerling invullen.
- Verzuimcoördinator zorgt ervoor dat de leerling met het meegekregen werk aan de slag gaat.
- Geen werk mee, dan terug naar de docent.
- Leerling op tijd terug sturen naar lesgevende docent (met gele kaart).
- De docent levert de ingevulde gele kaart in bij de verzuimcoördinator.

Mentor:

- Mentor belt ouder(s)/verzorger(s) (na 3 gele kaarten).
- Mentor maakt afspraken met ouder(s)/verzorger(s) en leerling na 3^e gele kaart.
- Mentor doet een verslag in magister (logboek).
- De verzuimcoördinator verzamelt de gele kaarten in een daarvoor bestemde ordnermap.

Gevolgen van de gele kaart:

- 1e gele kaart - de docent die wegstuurt belt naar huis en bepaalt de straf.
- 2e gele kaart - de docent die wegstuurt belt naar huis en bepaalt de straf. Leerling komt 2 uren extra na, naast de straf van de docent.
- 3e gele kaart- de docent die wegstuurt belt naar huis en bepaalt de straf. Leerling ontvangt vierkant rooster. De mentor belt ook naar huis en bespreekt de 3e gele kaart en komt tot afspraken met de leerling en thuis en noteert de gemaakte afspraken in Magister (logboek).
- 4e gele kaart- de docent die wegstuurt belt naar huis. Interne schorsing van 1 dag door de afdelingsdirecteur, interne schorsing (1 dag op school aanwezig, niet in de lessen) en brief in dossier. Gesprek op school met ouders/leerling en mentor.
- 5e gele kaart – de docent die wegstuurt belt naar huis. Interne schorsing 2 dagen door de afdelingsdirecteur (2 dagen op school aanwezig, niet in de lessen) en brief in dossier. Gesprek op school met ouders/leerling/mentor en teamvoorzitter.
- 6e gele kaart – de docent die wegstuurt belt naar huis. Externe schorsing (melding Inspectie Onderwijs en Leerplicht). Brief in dossier.

Gesprek op school met ouders/leerling/mentor/teamvoorzitter en afdelingsdirecteur.
De gele kaarten tellen alleen mee wanneer de gehele procedure is gevolgd.

NB:

Na de gele kaarten procedure volgt meestal een interne schorsing. Dit kan meerdere malen totdat de directie beslist extern te schorsen. Bij een interne schorsing vertoef de leerling solitair in een ruimte en maakt daar gedurende de schooldag zijn of haar werk. De pauzes verlopen niet synchroon met die van de klas. Bij een externe schorsing zit de leerling met medeweten van leerplicht voor een bepaalde periode thuis.

Bijlage 1, 2 en 3 + Aanmeldformulier Anti- pestcoördinator

Bijlage 1

Leidraad voor een gesprek met de gepeste leerling.

Feiten

- Klopt het dat je gepest wordt? (h)erkenning van het probleem
- Door wie word je gepest? (doorvragen: zijn er nog meer?)
- Waar word je gepest? (doorvragen: zijn er nog meer plekken?)
- Hoe vaak word je gepest?
- Hoe lang speelt het pesten al?
- Weten je ouders of andere personen dat je gepest wordt?
- Wat heb je zelf tot nu toe aan het pesten proberen te doen?
- Zijn er jongeren die jou wel eens proberen te helpen?
- Wat wil je dat er nu gebeurt; wat wil je bereiken?

Bespreek samen met de leerling wat hij/zij kan doen tegen het pesten en bekijk waar de leerling aan wil werken om de situatie te verbeteren. Let daarbij op de volgende aspecten:

- Hoe communiceert de leerling met anderen?
- Welke lichaamstaal speelt een rol?
- Hoe gaat de leerling om met zijn gevoelens en hoe maakt hij deze kenbaar aan anderen?
- Heeft de leerling genoeg vaardigheden om weerbaarder gedrag te tonen naar de pester?

Kinderen die voortdurend worden gepest, reageren meestal door passief gedrag of ze gaan uitdagen. Beide vormen van gedrag zijn aangeleerd als reactie op het gepest worden. Vaak verdwijnt bepaald afwijkend gedrag als het pesten is gestopt. Toch kunnen vormen van afwijkend gedrag ook langdurig aanwezig blijven. Vormen van afwijkend gedrag kunnen zelfs aanleiding zijn tot pesten.

Gepeste jongeren lopen vaak rond met het gevoel dat er iets mis is met ze. Daardoor hebben ze moeite om voor zichzelf op te komen. Ergens is er iets in zichzelf dat de pester gelijk geeft. Besteed hier aandacht aan want niemand kan een ander klein maken zonder diens toestemming.

Bijlage 2

Leidraad voor een gesprek met een leerling die pest

Het doel van dit gesprek is drieledig:

- De leerling confronteren met zijn gedrag en de pijnlijke gevolgen hiervan.
- Achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen.
- Het schetsen van de stappen die volgen wanneer het pestgedrag niet stopt.

Confronteren

Confronteren en kritiek geven is niet hetzelfde.

Confronteren is:

- probleemgericht en richt zich op gedrag wat waar te nemen is. Zodra we interpretaties gaan geven aan gedrag, wordt het persoonsgericht, bijvoorbeeld: je hebt cola in de tas van Piet laten lopen. Dat doe je zeker omdat je graag de lolligste bent! Zodra we gaan interpreteren reageren we een gevoel van frustratie op die ander af en zijn we gestopt met confronteren en begonnen met kritiseren.
- relatiegericht. Je bent heel duidelijk op de inhoud, in wat je wilt en niet wilt maar met behoud van de relatie, bijvoorbeeld. Ik vind dat je heel erg gemeen doet tegen haar en ik wil dat je daarmee ophoudt. **Zeg nooit: Je bent heel gemeen.** Je wilt duidelijk verder met de jongere. Kritiek op de persoon voelt als een beschuldiging/afwijzing. Eigenlijk zeg je daarmee dat de pester een waardeloos mens is.
- specifiek blijven. Je benoemt de situatie waar het over gaat en vermijdt woorden als altijd, vaak en meestal. Kritiek wordt vaak algemeen.
- veranderingsgericht. Je stelt zaken vast en gaat vervolgens inventariseren hoe het anders kan.

Achterliggende oorzaken

Nadat het probleem benoemt is, richt jij je op het waarom? Hoe komt het dat je dit gedrag nodig hebt? Wat levert het jou op? Wat reageer je af op die ander? Etc. Maak duidelijk dat er een tekort aan empathisch vermogen zichtbaar wordt in dit gedrag. Wat ga je daaraan doen?

Bied zo nodig hulp aan van de counselor (op vrijwillige basis)

Het pestgedrag moet stoppen

Wees duidelijk over de stappen die volgen, wanneer het pestgedrag niet stopt (zie richtlijnen pesten).

Aanpak

De mentor kan de pester bestraffend toespreken, omdat de leerling geen veiligheid aan een ander heeft geboden.

De mentor kan de betreffende leerling aangeven dat hij/zij zich niet aan de klassen - / locatie regels heeft gehouden en daardoor dus straf verdient.

De mentor voert een probleemoplossend gesprek, waarin hij/zij de oorzaak van het pestgedrag probeert bloot te leggen. Is de oorzaak enigszins duidelijk, dan probeert de mentor vervolgens de gevoeligheid van de pester voor wat hij met het gepeste kind uithaalt te vergroten.

De mentor maakt afspraken met de pester over gedragsverandering, eventueel in samenwerking met de ouders.

Bijlage 3

Klas-afspraken:

Datum:

Ik vind dat iedereen zich veilig moet voelen op school, daarom houd ik mij aan de volgende afspraken:

- Ik blijf van andermans spullen af
- Ik lach een ander niet uit
- Ik roddel niet over een ander
- Ik laat anderen meedoen, ik sluit niemand buiten
- Ik luister goed naar de ander en naar elkaar
- Anders zijn is leuk, ik respecteer iedereen!!
- Ik probeer een ruzie uit te praten
- Help elkaar, ik kom voor een ander op
- **Kan ik het samen niet oplossen, dan ga ik naar mijn mentor!!**
- Maar ik meld het bij een docent als ik zie dat er gepest wordt
- Ik doe niet mee met pesters
- Ik hou me hier ook aan op internet / social media
- Ik discrimineer niet

Ondertekening leerlingen: (volgorde van magister)

1. _____	2. _____	3. _____
4. _____	5. _____	6. _____
7. _____	8. _____	9. _____
10. _____	11. _____	12. _____
13. _____	14. _____	15. _____
16. _____	17. _____	18. _____
19. _____	20. _____	21. _____
22. _____	23. _____	24. _____
25. _____	26. _____	27. _____
28. _____	29. _____	30. _____

Ondertekening mentor:

Aanmeldingsformulier anti-pestcoördinator

Dit formulier mailen naar t.hidding@terra.nl of n.posthumus@terra.nl

Gepeste leerling(en):

Naam leerling:	
Klas:	
Mentor:	
Datum aanmelding:	

Pestende leerling(en):

Naam leerling:	
Klas:	
Mentor:	

- 1. Omschrijving van de betrokken personen:**

- 2. Wat is er tot dusver voorgevallen tussen beide partijen:**

- 3. Wat voor stappen zijn er tot dusver ondernomen: (gesprekjes, contact ouders etc.)**